

шифр PUBLIC RELATIONS

ПЛАН

Вступ

1. Теоретичні засади управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організації

2. Аналіз чинного механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області

3. Вдосконалення інституційного забезпечення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу досліджуваної організації

Висновки

Список використаних джерел

Додатки

ВСТУП

Актуальність проблеми. Розбудова нового громадянського суспільства в українській державі вимагає налагодження тісної взаємодії і співпраці організацій з громадянами та їх об'єднаннями, вивчення і врахування громадської думки у діяльності. Особливо, це важливо для публічних організацій.

Об'єктивна необхідність управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організації посилюється тим фактом, що Державна екологічна інспекція в Тернопільській області належить до організацій суспільного сектору економіки. Відповідно до функціонального підходу суспільний сектор об'єднує усі організації сфери публічного управління, соціальної безпеки, освіти, охорони здоров'я, соціальних та культурних послуг незалежно від джерела їх фінансування і організаційно-правової форми постачальника. Тому, у період проведення системних реформ у системі публічного управління в Україні проблема довіри населення до органів державної влади та місцевого самоврядування, формування їх позитивного іміджу стає однією з найбільш важливих у житті українського суспільства. Пояснюється це, насамперед, тим, що державні службовці та посадові особи місцевого самоврядування в умовах реформування й розвитку всіх сфер у державі стають об'єктом особливої уваги з боку всього суспільства, і рівень довіри населення до них та їх діяльності зумовлює найбільшою мірою стабільність суспільства (соціальну, екологічну тощо) та його готовність до серйозних реформ. Крім того, кризовий стан екологічної сфери України та її регіонів вимагає визначення кола територіальних органів екологічного управління і покладення на них системи функцій, однією з яких є зв'язки з громадськістю.

Аналіз останніх досліджень та наукових праць. Питанням формування позитивного іміджу органів державної влади та органів місцевого самоврядування значну увагу приділяють представники української науки. Так, різні аспекти окресленого питання досліджували В.Авер'янов, Г.Атаманчук, В.Бакуменко, Т.Василевська, В.Князєв, Ю.Ковбасюк, С.Серьогін, С.Телешун,

Ю.Шаров та інші. Питанням здійснення екологічної політики, її регіональних особливостей та інструментів реалізації, в тому числі, Паблік Рілейшнз, присвячені праці Н.Кривокульської, М.Шкільняка та ін. Одночасно сьогодні питання об'єктивної необхідності управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу територіальних органів екологічного управління набуває особливого значення в контексті реалізації адміністративної реформи, що передбачає модернізацію всієї системи публічного управління, в тому числі, її суб'єктного складу. Все це зумовлює необхідність проведення додаткових досліджень та пошуку напрямів удосконалення механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу територіальних органів екологічного управління та обумовлює актуальність теми випускної кваліфікаційної роботи, постановку її мети і завдань.

Метою наукової роботи є розвиток теоретичних положень та вироблення практичних рекомендацій щодо удосконалення механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області.

Основними завданнями наукової роботи є:

- розкриття змістового навантаження іміджу організації;
- обґрунтування об'єктивної необхідності налагодження зв'язків з громадськістю в процесі формування іміджу організації;
- вивчення зарубіжного досвіду управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організації;
- аналіз організаційно-функціональних основ управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу досліджуваної організації;
- визначення напрямів вдосконалення інституційного забезпечення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу досліджуваної організації;
- формування шляхів вдосконалення інструментарію управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу досліджуваної організації.

Об'єктом роботи є процес управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області.

Предметом наукової роботи є теоретичні і практичні питання вдосконалення механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області.

Для досягнення мети у роботі використовувались такі **методи дослідження**: системний аналіз (для обґрунтування об'єктивної необхідності управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організації – розділ 1); факторний аналіз (для виявлення чинників, що зумовлюють необхідність вдосконалення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Держекоінспекції в Тернопільській області – розділи 2, 3); порівняльний аналіз (для співставлення вітчизняного і зарубіжного досвіду управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організацій – розділи 1, 2, 3).

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ ЗВ'ЯЗКАМИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ОРГАНІЗАЦІЇ

Імідж публічної служби є важливим напрямом комунікативної діяльності держави, однією зі складових діяльності органів державної влади та органів місцевого самоврядування в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Досліджуючи природу іміджу, науковці акцентують увагу на його об'єктивній зумовленості, що ґрунтується на певних властивостях масової свідомості, а саме впливі на неї соціальних стереотипів [7]. Стереотипи виявляються у вигляді стійких, емоційно забарвлених, спрощених моделей об'єктивної реальності, певних оцінок, суджень, що набувають форми понять і здатні викликати в людей почуття симпатії або антипатії, які асоціюються з набутим ними досвідом. Вони мають важливе значення для оцінювання людиною суспільних явищ і процесів, сприяючи “скороченню” процесу їх сприйняття та розуміння, швидкому прийняттю відповідних рішень [4].

Тлумачення поняття “імідж”, як цілеспрямованого сформованого образу певної особи, явища чи предмета, що підкреслює певні ціннісні характеристики й покликаний справити емоційно-психологічний вплив на когось з метою популяризації, пропаганди, реклами тощо, знаходимо у літературному джерелі [16].

У контексті публічної служби імідж є цілісною системою, що складається з багатьох елементів, одним з яких є професіоналізм державних службовців.

Разом з тим, професіоналізм – це, передусім, здатність державного службовця визначати з урахуванням умов і реальних можливостей найбільш ефективні шляхи та способи реалізації поставлених перед ними завдань у межах нормативно визначених повноважень [10].

Оскільки функціональні обов'язки посад службовців мають певну фахову спрямованість, то державний службовець повинен мати вищу освіту за спеціальністю, яка відповідає вимогам професійно-кваліфікаційної характеристики. Професіоналізм службовців покликаний забезпечити якісне виконання посадових обов'язків, стабільність публічної служби, постійну готовність до підготовки та реалізації рішень із складних завдань, можливість підвищення своєї кваліфікації тощо. До професійних якостей службовців варто зарахувати також організацію руху інформації не лише відповідно до загальнодержавних інтересів, а й у певному правовому полі [11]. Тому, професійним обов'язком службовців є вміння відбирати, обробляти, аналізувати інформацію, захищаючи права та гідність людини й пускати в обіг лише таку, без якої не можна розв'язати завдання саме в інтересах людини та держави. Саме цей професійний обов'язок «працює» на імідж органів публічної влади. Через це проведення реформ в Україні закладає підвалини для оновлення комплексу професійно-кваліфікаційних характеристик посад державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування як однієї зі складових розробки сучасних вимог до управлінських кадрів, формування критеріїв і методів оцінювання при їх доборі, просуванні по службі та атестації, для визначення змісту навчання державних службовців, для вдосконалення механізмів конкурсних і атестаційних заходів [9].

Одночасно варто виділити такі важливі фактори, що впливають на формування іміджу органів державної влади та органів місцевого самоврядування: забезпечення результативності діяльності влади в інтересах суспільства; прозорість дій і відкритість влади до діалогу з громадянами; підконтрольність діяльності державних службовців та її висвітлення в ЗМІ; ефективна кадрова політика в органах державної влади як складова механізму формування іміджу; висока якість послуг, що надаються громадянам тощо. Найчастіше фахівці з державного управління наголошують на певних професійних та особистих рисах, які мають бути притаманними

державним службовцям і становити основу їх особистого іміджу, а саме: гуманізм, гуманітарна освіченість, компетентність, динамізм, активність, працелюбність, послідовність, швидка реакція на ситуацію, моральна надійність, дотримання етикету, дисциплінованість, уміння впливати на людей справою, словом і зовнішньою естетичною привабливістю [4].

Позитивних характеристик іміджу органів державної влади та органів місцевого самоврядування може надати їх “презентація” суспільству як компетентних структур, укомплектованих професіоналами, людьми знаючими, “інноваційно” мислячими, а також такими, що мають досвід практичної ефективної діяльності у сферах, пов’язаних або близьких до того чи іншого органу влади. Органи державної влади та органи місцевого самоврядування мають бути представлені суспільству як органи відкриті, прозорі, доступні для діалогу, дискусій, пропозицій, співпраці. Їх діяльність повинна мати публічний характер через підзвітність перед населенням, інформування про плани, перспективи діяльності, прийняття рішень, їх мотиваційні підстави, шляхи й засоби досягнення поставлених цілей [29].

Сучасний стан іміджу органів державної влади та органів місцевого самоврядування потребує змін і впровадження інноваційних стратегій його покращення на загальнодержавному рівні. Особливістю іміджу державних службовців є те, що він нерозривно пов’язаний із комплексом, що має назву “імідж влади”. Формування нового іміджу службовців має також здійснюватися на основі принципу покращення особистих моральних якостей та професійних рис, важливих у діловому світі. Основоположними чинниками формування позитивного іміджу органів державної влади має стати професіоналізм її представників і модель двосторонньої комунікації між владою та народом на основі чесності й відкритості [84].

Відповідно до основних завдань реалізації Стратегії державної кадрової політики, затвердженої Указом Президента України від 01.02.2012 р., передбачено формування здійснення заходів, спрямованих на розвиток корпоративної культури та формування позитивної іміджу органів державної

влади. У зв'язку із цим, Національним агентством України з питань державної служби було затверджено Методичні рекомендації щодо формування корпоративної культури у державних органах, органах влади Автономної Республіки Крим та їх апараті.

Основою формування позитивного іміджу організацій, особливо, публічного сектору економіки, виступає активна система зв'язків з громадськістю. Зв'язки із громадськістю є потужним інструментом маркетингових комунікацій завдяки своїй орієнтації на громадську думку, поширення взаємовідносин і доброзичливість.

Основні характеристики зв'язків організацій з громадськістю та їх зміст розкриває табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Основні характеристики зв'язків організацій з громадськістю та їх зміст

Характеристики зв'язків з громадськістю	Їх зміст
Зв'язки з громадськістю як об'єкт управління	<ul style="list-style-type: none"> - налагодження стосунків організації з нвколишнім середовищем, визнання оточенням її діяльності; - співробітництво між організацією та громадськістю; - відносини між організацією та суспільством і владою;
Місце зв'язків з громадськістю в системі адміністрування організації	<ul style="list-style-type: none"> - діяльність організації у всіх аспектах взаємодії з оточенням; - належить до функцій управління; - різновид соціального менеджменту;
Мета зв'язків з громадськістю	<ul style="list-style-type: none"> - визнання оточенням економічного, суспільного та екологічного пристосування організації до норм життя; - завоювання прихильності громадськості; - досягнення довіри та гармонійних зв'язків із суспільством
Система методів, що використовуються в процесі зв'язків з громадськістю	<ul style="list-style-type: none"> - усі методи діяльності організації, пов'язані зі створенням іміджу; - управління інформаційною політикою організації; - аналіз тенденцій соціально-економічного розвитку суспільства; застосування етичних норм.

Примітка. Систематизовано автором на основі аналізу наукової літератури

Доповнюючи дані табл. 1.1, вкажемо на те, що прийнятним є бачення зв'язків з громадськістю як діяльності, що охоплює концептуальні та операціональні аспекти зв'язків з громадськістю приміром: «Public Relations – це одна з функцій управління, що сприяє встановленню та підтримці

спілкування, взаєморозуміння, прихильності і співробітництва між організацією та її громадськістю» [20]. Перевагами даного визначення є розуміння PR не просто як одномоментної, тимчасової, несистемної діяльності, а як тривалого і багатоступінчастого процесу, що передбачає досягнення комунікативних цілей, проведення різнопланової дослідницької і аналітичної роботи, розробку організацією системи зворотного зв'язку з громадськістю.

Основними категоріями зв'язків з громадськістю є такі: громадськість, громадська думка, комунікація з громадськістю, комунікації, вербальні комунікації, комунікаційна система, консенсус з громадськістю, імідж, інформація, маркетингові комунікації, зворотний зв'язок, спілкування, преса, споживча інформація, прес-конференція, прес-реліз, прогнозування, реклама, стиль ділового спілкування, рекламні послуги, товарна інформація, цільова аудиторія тощо.

Імідж державної організації має три основні комунікативні функції: полегшити аудиторії сприйняття інформації про державну службу; забезпечити режим найбільшого сприяння при сприйнятті особистості держслужбовця; підготувати ґрунт для формування установок щодо позитивного ставлення до державного службовця [8].

З урахуванням вказаного вище, ми підтримуємо позицію авторів наукової праці [8], які вважають, що головними методологічними засадами побудови іміджу організацій публічного сектору економіки є: визначення основних потреб аудиторії, а в разі потреби - окремих її сегментів, і на цій основі - побудова "каркаса" політичного іміджу; доповнення "каркасу" політичного іміджу необхідними характеристиками з урахуванням потреб масової суспільної свідомості в бажаному образі й можливостей суб'єкта політики їх демонструвати "природно"; перекладення основних характеристик іміджу на різні канали комунікації у зрозумілих, доступних для масової аудиторії формах.

Ефективність зв'язків з громадськістю для різних організацій є різною. Вона залежить від чіткого визначення цільової аудиторії, що становить частину суспільства, конкретний сегмент існуючих та майбутніх прихильників організації з виділенням специфічних ознак цільової аудиторії (демографічних, соціальних, культурних та ін.).

В основу зв'язків з громадськістю в процесі формування іміджу організації мають бути покладені активна інформаційна робота та зворотний зв'язок. Це дозволить учасникам комунікативних взаємодій і відносин отримувати інформацію щодо реакції цільової аудиторії на сигнали, які поступають, враховуючи вплив усіх факторів зовнішнього оточення (соціальних, екологічних, економічних та ін.). Зворотний зв'язок проявляється у різних формах участі громадськості у захисті довкілля.

Дослідження і продумане використання зарубіжного досвіду щодо управління зв'язками з громадськістю уможливить покращити процес формування іміджу вітчизняних організацій, забезпечити цілеспрямованість цього процесу і отримати результат у вигляді ефективного іміджу цих організацій.

Відображенням особливостей зарубіжного досвіду управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організацій є табл. 1.2, де представлені найавторитетніші визначення паблік рилейшнз, що подані в науковій та навчальній літературі різних країн світу.

Таблиця 1.2

Найавторитетніші визначення Паблік Рилейшнз, що подані в науковій та навчальній літературі різних країн світу

Джерело	Визначення Паблік Рилейшнз
1	2
Британська енциклопедія	Політика і діяльність із розповсюдження певної інформації або формування сприятливого ставлення до людини чи організації.
Всесвітня асамблея асоціацій ПР, 1978	Мистецтво та соціальна наука з аналізу тенденцій, прогнозування наслідків, консультування керівників організацій та впровадження програм, які повинні одночасно слугувати інтересам організації та громадськості.
Словник іноземних слів (Росія, 1995)	Організація громадської думки, метою якої є найефективніше функціонування підприємства (установи, фірми) та під вищення його репутації, яке здійснюється різними засобами

	масової інформації. Мистецтво взаємовідносин між державними (управлінськими), громадськими структурами і громадянами в інтересах всього суспільства.
Відомий фахівець з ПР Сем Блек	Мистецтво і наука досягнення гармонії завдяки взаєморозумінню, яке ґрунтується на правді й повній поінформованості.
Французький словник (Петі Робер)	Ансамбль методів та техніки, що використовуються групами (компаніями, державою) і спеціальними групами за інтересами для створення клімату довіри серед персоналу і публіки з метою підтримання їх розвитку.
Український учений В.Королько	Пеціальна система управління інформацією (у тому числі соціальною), якщо під управлінням розуміти процес виробництва інформації зацікавленою в ній стороною, поширення готової інформаційної продукції через засоби комунікації для спрямованого формування бажаної громадської думки.

Примітка. Сформовано на основі джерела [7]

Показниками іміджу організацій при їх оцінюванні різними цільовими аудиторіями (споживачами та діловими партнерами) стали: загальна популярність; швидкість реакції на замовлення; дотримання термінів та умов договорів; гнучкість цінової політики; інноваційність; фінансова стійкість; престиж товару; сервісні послуги; умови оплати та система знижок; торгівельно-збутова політика; рекламна політика; наявність торгової мережі; рівень зарубіжних зв'язків; конкурентний статус. Зазначені показники іміджу були визначені експертним шляхом. Експертами виступали споживачі та економічні контрагенти зарубіжних компаній.

Важливість показників зовнішнього іміджу зарубіжних організацій для споживачів та партнерів відображає табл. 1.3.

Таблиця 1.3

**Важливість показників зовнішнього іміджу зарубіжних організацій
для споживачів та партнерів**

Для споживачів 2	Для ділових партнерів 3
1) сервісні послуги; 2) наявність торгової мережі; 3) інноваційність; 4) торгівельно-збутова політика; 5) рекламна політика; 6) умови оплати та система знижок; 7) гнучкість цінової політики; 8) швидкість реакції на замовлення; 9) дотримання термінів та умов; 10) рівень зарубіжних зв'язків; 11) конкурентний стан;	1) фінансова стійкість; 2) конкурентний стан та рівень зарубіжних зв'язків; 3) наявність торгової мережі; 4) торгівельно-збутова політика; 5) інноваційність; 6) рекламна політика; 7) умови оплати та система знижок; 8) сервісні послуги; 9) швидкість реакції на замовлення та гнучкість цінової політики;

12) престиж товару; 13) фінансова стійкість підприємства; 14) загальна популярність.	10) дотримання термінів та умов; 11) загальна популярність; 12) престиж товару
--	--

Примітка. Сформовано на основі джерела [7]

Зарубіжний досвід управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організацій, зокрема, публічних, свідчить, що важливим питанням у цьому контексті є кваліфікація кадрів.

РОЗДІЛ 2

АНАЛІЗ ЧИННОГО МЕХАНІЗМУ УПРАВЛІННЯ ЗВ'ЯЗКАМИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ДЕРЖАВНОЇ ЕКОЛОГІЧНОЇ ІНСПЕКЦІЇ В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Практичне використання механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу організації можливе лише за умов формування відповідних організаційно-функціональних основ.

Державна екологічна інспекція у Тернопільській області здійснює свою діяльність на підставі «Положення про Державну екологічну інспекцію у Тернопільській області» затвердженого Наказом Державної екологічної інспекції України від 28.09.2017 року №652.

У відповідності до п. п.13,14 «Положення про Державну екологічну інспекцію у Тернопільській області», чисельність державних службовців та працівників інспекції затверджує Голова Держекоінспекції в межах граничної чисельності працівників Інспекції визначеної Кабінетом Міністрів України для територіальних органів Держекоінспекції.

Штатний розпис та кошторис Інспекції затверджується Головою Держекоінспекції. Штатний розпис Державної екологічної інспекції у Тернопільській області представлений в додатку Б.

Структура Інспекції затверджується Головою Держекоінспекції за погодженням із Міністром екології та природних ресурсів.

Згідно структури та штатного розпису Державної екологічної інспекції у Тернопільській області затверджено склад інспекції у кількості 43 штатних одиниці, а саме:

- керівництво інспекції у Тернопільській області (начальник інспекції, перший заступник начальника інспекції, заступник начальника інспекції);
- відділ державного екологічного нагляду (контролю) водних ресурсів та атмосферного повітря;

- сектор державного екологічного нагляду (контролю) природо-заповідного фонду лісів та рослинного світу;
- сектор державного екологічного нагляду (контролю) тваринного світу та біоресурсів;
- відділ інструментального- лабораторного контролю;
- сектор державного екологічного нагляду (контролю) на митній території Тернопільської області;
- сектор організаційно-аналітичного діяльності документування, контролю та забезпечення діяльності;
- сектор бухгалтерського обліку та фінансів;
- сектор управління персоналом;
- сектор правового забезпечення;
- головний спеціаліст з питань запобігання та виявлення корупції.

У відповідності до п.10 «Положення про Державну екологічну інспекцію у Тернопільській області» затвердженого Наказом Державної екологічної інспекції України від 28.09.2017 року №652, державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища Тернопільської області за наказом Голови Держекоінспекції можуть здійснювати державний нагляд (контроль) на території, не віднесеній до їх повноважень. Працівники інспекції (інспектор з охорони навколишнього природного середовища Тернопільської області) при виконанні своїх повноважень керуються безпосередньо своїми посадовими інструкціями.

У відповідності до свого функціонального навантаження Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області упродовж 2017-2018 роках здійснювалась відповідна робота. Ця діяльність стосувалася контролю за:

- охороною та використанням вод та відтворенням водних ресурсів;
- охороною атмосферного повітря;
- використанням і охороною земель;
- поводженням з відходами;
- охороною, захистом, використанням рослинних ресурсів;

- охороною та використанням природно-заповідного фонду;
- охороною, захистом, використанням лісів;
- охороною, використанням та відтворенням водних живих ресурсів;
- надрами.

Як показує аналіз роботи Державної екологічної інспекції в Тернопільській області у 2018 році, цим органом було проведено 1413 перевірок дотримання вимог природоохоронного законодавства, перевірено 537 об'єктів, 384 планово та 197 позапланово (44 з них повторно), складено 579 актів перевірок. За цей же період було складено 854 протоколи про адміністративні правопорушення. До адміністративної відповідальності притягнуто 699 осіб. Сума накладених штрафів становила 186,910 тис. грн. З них тягнуто 182,893 тис. грн. До правоохоронних органів було передано 81 матеріал, відкрито 18 кримінальних проваджень.

Загальна сума розрахованих збитків, розрахованих Держекоінспекцією у Тернопільській області у 2018 році, становила 26697,925 тис. грн., у тому числі нанесених невстановленими особами на суму 240001,121 тис. грн. Було пред'явлено 189 претензій та позовів на відшкодування збитків на суму 1867,713 тис. грн. Стягнуто 147 позовів і претензії на суму 1303,114 тис. грн. До Тернопільського окружного адміністративного суду про вжиття заходів реагування було передано 9 позовів.

Результати роботи Державної екологічної інспекції в Тернопільській області у 2018 році за її функціональними напрямками відображені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

**Результати роботи Державної екологічної інспекції в
Тернопільській області у 2018 році у відповідності до її функціонального
навантаження**

з/п	Результати роботи Державної екологічної інспекції в Тернопільській області за 2019 рік
	<p align="center">Контроль за охороною та використанням вод та відтворенням водних ресурсів</p> <p>У 2019 році Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області було проведено 297 перевірок, складено 130 протоколів про адміністративні правопорушення.</p> <p>До адміністративної відповідальності притягнуто 93 особи.</p> <p>Сума штрафів становила 16,628 тис. грн. Стягнуто 16,458 тис. грн.</p> <p>Пред'явлено 36 претензій на загальну суму 374,014 тис. грн., стягнуто 23 претензії і позови на загальну суму 445,055 тис. грн., в тому числі по розстрочці ДВС за попередній період.</p>

	<p style="text-align: center;">Контроль за охороною атмосферного повітря</p> <p>У 2019 році було проведено 283 перевірки, складено 111 протоколів про адміністративні правопорушення, в т.ч. передано для розгляду у судові органи 6.</p> <p>До адміністративної відповідальності було притягнуто 91 особу.</p> <p>Сума штрафів становила 20,335 тис. грн. Стягнуто було 20,335 тис. грн.</p> <p>Пред'явлено 34 претензії на загальну суму 232,586 тис. грн., стягнуто 34 претензії і позови на загальну суму 193,060 тис. грн., в тому числі по розстрочці ДВС за попередній період.</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за використанням і охороною земель</p> <p>У 2019 році Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області було проведено 236 перевірок у сфері земельних відносин.</p> <p>Складено 20 протоколів про адміністративні правопорушення.</p> <p>Притягнуто до адміністративної відповідальності 15 осіб на суму 11,87 тис. грн.</p> <p>Стягнуто штрафів на суму 13,06 тис. грн.</p> <p>Пред'явлено 19 претензій на суму 818,666 тис. грн., стягнуто 11 претензій та позовів на загальну суму 46,101 тис. грн. сума розрахованих збитків становить 1631,072 тис.грн.</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за поведженням з відходами</p> <p>У 2019 році Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області було здійснено 400 перевірок. Складено 340 протоколів про адміністративні правопорушення. Притягнуто до адміністративної відповідальності 251 особу на суму 79,744 тис. грн. Стягнуто штрафів на суму 82,204 тис. грн.</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за охороною, захистом, використанням рослинних ресурсів</p> <p>Протягом 2019 року державним органом було проведено 56 перевірок, з яких 50 планових перевірок органів місцевого самоврядування у сфері охорони, захисту та використання зелених насаджень та 6 позапланових перевірок виконання приписів</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за охороною та використанням природно-заповідного фонду</p> <p>У 2019 році Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області було проведено 30 перевірок, з яких 26 планові та 4 позапланові перевірки, а саме:</p> <p>Складено 18 протоколів про адміністративні правопорушення за ст.91 КУпАП, з яких 13 передано в суди для прийняття рішення та 5 до органів Національної поліції.</p> <p>Винесено судами 1 постанову за ст. 91 КУпАП на суму штрафів 0,153 тис.грн.</p>
	<p>Складено 1 протокол про адміністративні правопорушення за ст. 188-5 КУпАП та притягнуто до адміністративної відповідальності 1 особу на суму штрафу 0,340 тис.грн., який оплачено добровільно.</p> <p>Загальна сума розрахованих збитків становить 431,888 тис.грн., в тому числі невстановленими особами 303,997 тис.грн.</p> <p>Пред'явлено 11 претензій на суму 78,514 тис.грн.</p> <p>Передано у правоохоронні органи 16 справ.</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за охороною, захистом, використанням лісів</p> <p>Протягом 2019 року було проведено 57 перевірок, з яких 51 планові та 6 позапланові перевірки.</p> <p>Складено 31 протокол про адміністративні правопорушення за ст.ст. 64, 65, 65-1, 67, 68, 72, 73, 188-5 КУпАП, до адміністративної відповідальності притягнуто 32 особи на суму штрафів 5,559 тис.грн., з яких оплачено 5,304 тис.грн.</p> <p>Загальна сума розрахованих збитків становить 11634,660 тис.грн., в тому числі невстановленими особами 11571,310 тис.грн.</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за охороною, використанням та відтворенням водних живих ресурсів</p> <p>Протягом 2019 року Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області було проведено 26 перевірок, з яких: 20 планових перевірок орендарів ставків; 6 позапланових перевірок орендарів ставків (перевірка виконання приписів та за зверненнями громадян); проведено 18 рейдів по боротьбі з браконьєрством.</p> <p>Складено 45 протоколів про адміністративні правопорушення за ч. 3 ст. 85 КУпАП та притягнуто до адміністративної відповідальності 72 порушника правил рибальства на суму штрафів 5,246 тис.грн., з яких оплачено 4,668 тис.грн.</p> <p>Складено 5 протоколів про адміністративні правопорушення за ч. 4 ст. 85 КУпАП та 1 протокол за ч.1 ст. 88-1 КУпАП які передано в суди для прийняття рішення</p> <p>Складено 3 протоколи про адміністративні правопорушення за ч.1 ст. 87 КУпАП та притягнуто до адміністративної відповідальності 3 осіб на суму штрафу 2,550 тис.грн., з яких оплачено 1,700 тис.грн.</p>

	<p>Складено 3 протоколи про адміністративні правопорушення за ст. 188-5 КУпАП та притягнуто до адміністративної відповідальності за невиконання вимог приписів 3 особи на суму штрафів 0,765 тис.грн., з яких оплачено 0,765 тис.грн.</p> <p>Загальна сума розрахованих збитків становить 538,275 тис.грн., в тому числі невстановленими особами 519,149 тис.грн.</p> <p>Пред'явлено 13 претензій на суму 44,216 тис.грн., а саме (тис.грн).</p>
	<p style="text-align: center;">Контроль за надрами</p> <p>У 2019 році було проведено 19 перевірок.</p> <p>Складено 14 протоколів про адміністративне правопорушення.</p> <p>Притягнуто до адміністративної відповідальності 11 осіб на суму 4,034 тис. грн. Стягнуто штрафів на суму 4,034 тис. грн.</p> <p>Загальна сума розрахованих збитків становила 11450,025 тис.грн.</p> <p>Пред'явлено 11 претензій на суму 50,025 тис.грн., а саме (тис.грн).</p>

Примітка. Наведено за інформацією Державної екологічної інспекції в Тернопільській області

Доповнюючи інформаційні дані табл. 2.2, зазначимо, що Державна екологічна інспекція у Тернопільській області у 2017-2019 роках також здійснювала комплексний контроль в галузі охорони навколишнього природного середовища, державний контроль за використанням і охороною природних ресурсів, екологічний контроль на державному кордоні України та на внутрішніх митницях Тернопільської області. Заходи здійснювались згідно планів роботи Держекоінспекції у Тернопільській області, наказів і розпоряджень Міністерства екології та природних ресурсів України, прокуратури Тернопільської області, Тернопільської обласної державної адміністрації.

Загальна сума розрахованих Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області збитків у 2017-2019 роках становила 26568,415 та 26697,925 тис. грн. відповідно, у тому числі нанесених невстановленими особами на суму 7020,552 та 240001,121 тис. грн. відповідно. Тенденція до зростання суми розрахованих Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області збитків впродовж 2017-2019 років та дані табл. 2.2 дозволяють зробити висновок про те, що підсистема громадського регулювання захисту довкілля Тенопільського регіону є недосконалою, а екологічна свідомість населення Тернопільського регіону є низькою. На користь такого нашого висновку свідчить зростання:

- збитків, нанесених довкіллю області невстановленими особами, які у 2019 році перевищили аналогічний показник 2017 року більш як втричі;
- загальної суми розрахованих Державною екологічною інспекцією в Тернопільській області збитків впродовж 2017-2019 років (отже, порушникам вигідніше здійснювати незаконну діяльність і сплатити штраф, ніж не порушувати екологічне законодавство).

Участь громадськості в прийнятті рішень з питань, що стосуються захисту довкілля Тернопільського регіону, впродовж 2016-2019 років забезпечувалося через Громадські ради при Держекоінспекції в Тернопільській області та при Управлінні екології та природних ресурсів Тернопільської облдержадміністрації. Громадські ради у своїй діяльності керуються положеннями, які схвалені установчими зборами зі створення цих Громадських рад.

Основними напрямками роботи природохоронних громадських організацій Тернопільського регіону є: екологічна освіта, виховання і просвіта; екологічне інформування, організація та розвиток сільських територіальних громад; залучення дітей та молоді до наукового дослідництва біологічного і ландшафтного різноманіття; формування та розвиток регіональної та місцевих екомереж; сприяння збереженню річок.

Приміром, громадська організація „Зелений світ” постійно залучає громадськість до активної діяльності і сприяння вирішенню екологічних проблем регіону, проводить громадські екологічні експертизи проектів розміщення, будівництва та реконструкції промислових підприємств, об’єктів енергетики, транспорту та сільського господарства, ознайомлює громадськість з провідними ідеями та досягненнями у галузі охорони навколишнього середовища та раціонального використання природних ресурсів, сприяє формуванню в суспільстві екологічного світогляду та виховання екологічної культури населення України. Також активісти „Зеленого світу” наполегливо борються за припинення діяльності забруднюючих підприємств, перепрофілювання або вдосконалення

технологій виробництва, які зумовлюють деградацію природного середовища і негативно впливають на здоров'я людини.

Важливу роботу здійснює Тернопільський осередок всеукраїнської дитячої спілки „Екологічна варта”, що об'єднує дітей, підлітків, молодь, які опікуються проблемами довкілля. Мета діяльності спілки – виховання екологічно свідомої особистості через організацію цікавої екологічної роботи з дітьми та молоддю, їх участь у дослідницькій роботі та природоохоронних заходах, допомога новому поколінню в усвідомленні себе частинкою світу, в якому ми живемо. Крім цього на Тернопільщині легалізовані місцеві представництва або відділення міжнародних, національних та регіональних НУО і наукових товариств: Міжнародної асоціації ландшафтних екологів, Міжнародної ліги сприяння екологічному підприємництву, Національного екоцентру, Всеукраїнської екологічної журналістської асоціації, Молодіжної екологічної ліги, Екологічної варти, Асоціації ботанічних садів України, Українського екологічного товариства, Подільського екологічного товариства, Галицької еколого-туристичної асоціації та інші.

Перевагами громадської участі у вирішенні екологічних проблем Тернопільського регіону полягають у тому, що вона дає змогу:

- враховувати екологічні чинники в процесі планування соціально-економічного розвитку області;
- зменшити забруднення довкілля області;
- дещо мінімізувати соціальні та політичні ризики при прийнятті та реалізації управлінських рішень;
- корегувати програмні і планові документи, що приймаються органами державної влади відповідно до інтересів та потреб громадськості;
- інформувати громадськість, зокрема, жителів Тернопільської області, її районів і територіальних громад про значимість захисту довкілля

Отже, від участі громадськості у вирішенні екологічних проблем Тернопільського регіону є переваги як для населення області, так і для органів влади, оскільки на практиці підвищується якість процесу прийняття рішень

останніми, якість виконання вимог законодавства.

Важливим інструментом інформування громадськості про стан довкілля є Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області. Вона розміщується на сайті Управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної державної адміністрації (ecoternopil.gov.ua).

У Регіональній доповіді про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області у 2019 році подана характеристика стану навколишнього природного середовища, відображено динаміку показників, які впливають на стан довкілля регіону, а також показників, які дозволяють оцінити стан природоохоронної діяльності в області за 2013 - 2019 роки.

Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області є спільним інформаційним продуктом таких організацій як: Державна екологічна інспекція у Тернопільській області; Головне управління Держгеокадастру у Тернопільській області; Головне управління статистики у Тернопільській області; Природний заповідник «Медобори»; Національний природний парк «Кременецькі гори»; Управління охорони здоров'я облдержадміністрації; Управління регіонального розвитку, інфраструктури та дорожнього господарства облдержадміністрації; Управління освіти і науки облдержадміністрації; Управління міжнародного співробітництва та фандрайзингу облдержадміністрації; Управління ДСНС України у Тернопільській області; вищі навчальні заклади області та ін.

Такий перелік організацій, які брали участь у формуванні Регіональної доповіді про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області, є однозначним свідченням того, що інформаційний супровід діяльності щодо захисту довкілля Тернопільського регіону, в цілому, є належним.

Разом з тим, до формування інформаційного масиву Регіональної

доповіді про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області не долучаються територіальні громади. Це пов'язано з: відсутністю обов'язкової процедури участі громадськості в прийнятті екологічно значимих для регіону і його окремих територій рішень; недостатнім інформаційно-аналітичним супроводом здійснення екологічної політики.

У контексті вказаного вище, зауважимо, що Концепцією створення Загальнодержавної автоматизованої системи «Відкрите довкілля», схваленою Кабінетом Міністрів України, передбачено забезпечення вільного доступу громадян до інформації про стан довкілля. Надання такої послуги із застосуванням телекомунікаційних технологій та глобальних інформаційних мереж, сприятиме переходу на якісно новий рівень державного управління у сфері довкілля.

«Відкрите довкілля» – загальнодержавна автоматизована інформаційно-аналітична системи у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів яка має забезпечити вільний доступу до інформації про стан довкілля та екологічні ризики для безпечної життєдіяльності в Україні. Створення автоматизованої системи «Відкрите довкілля» актуальний та важливий крок для загальнодержавного процесу модернізації та впровадження механізмів електронного урядування в державному управлінні.

Констатуючи недостатній інформаційно-аналітичний супровід здійснення екологічної політики і нагальну потребу створення загальнодержавної автоматизованої інформаційно-аналітичної системи у сфері охорони довкілля, – паралельно вкажемо на те, що створений у структурі Держекоінспекції сектор організаційно-аналітичної діяльності, документування, контролю та забезпечення діяльності Державної екологічної інспекції у Тернопільській області, здійснює активну інформаційну роботу.

У напрямі розширенні форм співпраці і залучення громадськості до вирішення екологічних проблем Тернопільського регіону, а також з метою підвищення ефективності роботи Держекоінспекції у Тернопільській області зі

зверненнями громадян, об'єктивно та вчасного їх розгляду згідно з вимогами законодавства України у досліджуваній організації прийнято наказ про затвердження Порядку роботи телефонної «гарячої лінії» Державної екологічної інспекції у Тернопільській області від 23.04.2019р. №65.

Порядок прийому, реєстрації і розгляду звернень, що надійшли на телефонну «гарячу лінію» Державної екологічної інспекції у Тернопільській області передбачає здійснення поетапних дій. Одна із таких дій полягає в тому, що усі звернення, які потребують додаткового вивчення і відповідь на які не може бути надана по телефону, реєструються в день їх надходження у журналі обліку звернень громадян, що надійшли на телефонну «гарячу лінію», та на кожне звернення заповнюється реєстраційна картка звернення на телефонну «гарячу лінію» (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Структурне представлення Журналу обліку звернень громадян, що надійшли на телефонну «гарячу лінію» Держекоінспекції у Тернопільській області

а-та	хі- дний №	П різ-вище, ім'я, по- батькові	роб- лем- ний регіон	П роб- лемне питання	втор ресо- люції	З міст ре- зольоції керів- ника	Від пові-дальні виконавці	Т ермін вико- нання	Інфор мація про вико- нання
		3		5		7	8	9	10

Примітка. Сформовано на основі інформації Держекоінспекції у Тернопільській області

Структуру реєстраційної картки звернення на телефонну «гарячу лінію» Державної екологічної інспекції у Тернопільській області подано в табл. 2.4.

**Реєстраційна картка звернення на телефонну «гарячу лінію»
Державної екологічної інспекції у Тернопільській області**

Кореспондент	Адреса кореспондента	Звернення
Дата надходження кореспонденції	Реєстраційний номер	
Категорія заявника	Соціальний стан	
-	-	
Проблемний регіон		
Проблемне питання		
Короткий зміст		
Термін виконання:		

Примітка. Сформовано на основі інформації Державної екологічної інспекції у Тернопільській області

У зверненнях громадян порушувались такі питання:

- відшкодування витрат за вивіз побутових відходів; забруднення довкілля;
- роботи котелень на твердому паливі-торфі; забруднення повітря;
- будівництва канатно-крісельної дороги в урочище Червоне Заліщицького району; незаконної діяльності свинокомплексу;
- збереження паркових зон, ботанічного саду;
- виготовлення правовстановлюючих документів на земельну ділянку лісового фонду.

Отже, процес формування іміджу досліджуваної організації має цілеспрямований характер. Зв'язкам з громадськістю Державної екологічної інспекції у Тернопільській області можна дати оцінку «високий рівень». Тобто, виявлені нами у ході виконання розділу 2 наукової роботи недоліки і проблеми чинного механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області, в основному, стосуються правових основ його функціонування. Це вимагає вдосконалення інституційного базису участі громадськості у вирішенні екологічних питань регіонів, в тому числі, Тернопільського.

РОЗДІЛ 3

ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНСТИТУЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЗВ'ЯЗКАМИ З ГРОМАДСЬКІСТЮ В ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ДОСЛІДЖУВАНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ідентифіковані нами у ході виконання розділу 2 наукової роботи недоліки і проблеми чинного механізму управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Терно-пільській області, в основному, стосуються правових основ функціонування цього механізму. Тому, необхідним є вдосконалення його інституційного забезпечення.

Інституційне забезпечення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області як цілісний механізм має включати законодавчі і нормативно-правові основи такого управління і суб'єктів, які братимуть участь у ньому.

Оскільки формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області є і надалі повинно бути цілеспрямованим, – вдосконалення інституційного забезпечення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування цього іміджу, передусім, вимагає корекції інституційного супроводу організаційно-функціональної діяльності. Таку корекцію доцільно здійснити шляхом підготовки і реалізації «дорожньої карти» (траєкторії) управління екологічним розвитком Тернопільського регіону в короткостроковій і середньостроковій перспективі (1-2 роки).

У підготовці «дорожньої карти» управління екологічним розвитком Тернопільського регіону в короткостроковій і середньостроковій перспективі слід задіяти центральні і місцеві державні органи та органи місцевого самоврядування. Формат такої роботи може мати вигляд робочої групи з представників цих органів влади (під назвою «Робоча група з підготовки і реалізації «дорожньої карти» управління екологічним розвитком Тернопільського регіону в короткостроковій і середньостроковій

перспективі».

Напрямом вдосконалення інституційного забезпечення управління екологічним розвитком Тернопільського регіону має бути результативна робота органів місцевого самоврядування на засадах корпоративності.

Місцеве самоврядування, побудоване на корпоративності, сформує інноваційний простір, що стане мотиватором екологічного розвитку не тільки Тернопільського регіону, а й територіальних громад. Перевагами цього стануть:

- здійснюватиметься соціально відповідальна діяльність органів місцевої влади, бізнес-сектору на місцевому рівні, територіальних громад;
- місцеве господарювання, збалансований місцевий розвиток будуватимуться на збалансованих суб'єкт-суб'єктних принципах.

До рис, які мають бути притаманні корпоративному місцевому самоврядуванню віднесемо: рівні корпоративні права всіх жителів територіальної громади (наприклад, у екологічно чистому довкіллі); самостійний вибір цілей власного екологічного розвитку, засобів і способів їх досягнення; соціальна відповідальність місцевої влади і жителів громади, елементом якої є захист довкілля; збіг інтересів жителів громади, місцевої влади і всіх господарюючих суб'єктів, що реалізуються у процесі вирішення питань місцевого значення.

Стверджуючи про необхідність вдосконалення інституційного забезпечення управління екологічним розвитком Тернопільського регіону має бути результативна робота органів місцевого самоврядування на засадах корпоративності, вкажемо на те, що корпоративні складові присутні в: управлінських процесах; управлінні комунальною власністю; забезпеченні потреб жителів у всіх видах послуг (соціальних, екологічних тощо); захисті екологічних інтересів територіальних громад і їх членів. Вказані вище питання вирішують органи місцевого самоврядування, що ілюструє їх корпоративний характер, а в умовах реформи місцевого самоврядування мотивує до зміцнення явища корпоративізму. Це уможливорює динамічний розвиток

громад, а тому вимагає розширення можливих способів відображення інтересів громади у владних структурах задля усунення суперечностей у процесах реалізації інтересів жителів громади, місцевої влади і всіх господарюючих суб'єктів, а також в процесах вибору способів та методів спільної взаємодії, співпраці і партнерства, в тому числі, в екологічній сфері.

Формування ідеології і практики корпоративності в місцевому самоврядуванні як суб'єкті вирішення екологічних проблем регіону має опиратись на такий важливий механізм як місцеві ініціативи, у тому числі екологічні. Вони вносяться в законодавчому порядку на розгляд місцевої ради і підлягають обов'язковому розгляду на відкритому засіданні ради з участю членів групи з питань місцевої ініціативи. Рішення ради з питання, внесеного на розгляд шляхом місцевої ініціативи, має оприлюднюватись в порядку, встановленому представницьким органом місцевого самоврядування або статутом територіальної громади.

Виконавчими органами сільських, селищних, міських, районних у містах рад є виконавчі комітети, відділи, управління та інші створювані радами органи. Виконавчим органом може стати комітет (відділ) з екологічного управління.

Територіальна громада має право проводити громадські, у тому числі екологічні, слухання. Пропозиції, що вносяться за результатами громадських слухань, мають підлягати обов'язковому розгляду органами місцевого самоврядування. Приміром, сільські, селищні, міські, районні в містах ради можуть з ініціативи жителів надавати дозвіл на утворення будинкових, вуличних, квартирних та інших органів самоврядування населення і наділяти їх частиною власної компетенції, фінансів, майна у відстоюванні місцевих інтересів, у тому числі екологічних. Органи місцевого самоврядування для ефективнішого здійснення своїх повноважень, у тому числі екологічних, захисту прав та інтересів територіальних громад можуть об'єднуватись в асоціації та інші форми добровільних об'єднань .

Формування ідеології і практики корпоративності в місцевому самоврядуванні як суб'єкті вирішення екологічних проблем регіону і (що

важливо) залучення до цього територіальних громад має бути спрямоване на отримання реального результату щодо підвищення екологічної безпеки територій. У контексті цього на рівні громади постає необхідність у вирішенні наступних завдань:

- розроблення та пропагування територіальних природоохоронних програм;
- проведення громадської екологічної експертизи, обнародування її результатів і передача цих результатів органам, уповноваженим приймати управлінські рішення;
- одержання в установленому порядку інформації про екологічний стан території, джерела його забруднення;
- участь у заходах міжнародних неурядових організацій із питань охорони довкілля.

У контексті вказаного вище необхідно впроваджувати методичні рекомендації щодо утворення підрозділів муніципальної поліції в об'єднаних територіальних громадах, міських і селищних радах Тернопільської області. Повноваження об'єднаних територіальних громад, міських і селищних рад (далі – органи місцевого самоврядування) щодо утворення підрозділів муніципальної поліції (далі – підрозділів) визначені статтями 11, 26, 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні». Метою утворення цих підрозділів є забезпечення органами місцевого самоврядування реалізації повноважень у сфері контролю за дотриманням вимог природоохоронного законодавства та законодавства в питаннях благоустрою, встановлених статтею 15 Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища», статтею 10 Закону України «Про благоустрій» та статтями 11, 26, 54 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

Такі підрозділи можуть утворюються рішеннями відповідних органів місцевого самоврядування, якими також доцільно затвердити положення про підрозділи, а в разі необхідності – програми створення та розвитку підрозділів.

Підрозділи штатною чисельністю не менше двох посад (керівник – старший інспектор, головний спеціаліст – інспектор) доцільно передбачати в складі апарату виконавчого комітету органу місцевого самоврядування у межах затверджених кошторисів видатків на утримання та фондів оплати праці. Працівники підрозділу мають забезпечуватися форменим одягом зі знаками розрізнення та спеціальними засобами, передбаченими чинним законодавством, спеціальним автотранспортом.

Отже, в умовах проведення модернізаційних змін у місцевому самоврядуванні і децентралізації влади, які мають на меті формування нової інституціональної моделі місцевого самоврядування, презентуючи себе як організаційний, соціальний, екологічний і економічний вектори розвитку суспільства на місцевому рівні, важливе місце має відводитись корпоративності. Вона стане інтегральним чинником розвитку місцевого самоврядування як суб'єкта вирішення екологічних проблем Тернопільського регіону і залучення до цього територіальних громад. Це дозволить сформувати позитивний імідж суб'єктів екологічного управління регіону, в тому числі, Державної екологічної інспекції в Тернопільській області.

ВИСНОВКИ

Об'єктивна необхідність побудови зв'язків з громадськістю в процесі формування іміджу організацій посилюється тим фактом, що Державна екологічна інспекція в Тернопільській області належить до організацій суспільного сектору економіки. Сьогодні організаціям публічного сектору економіки з метою оптимізації своєї діяльності необхідна підтримка громадськості. У межах вирішення цього завдання особливої актуальності набуває використання засобів, методів, прийомів та процедур технології «зв'язки з громадськістю», спрямованих на забезпечення діалогових відносин між державою та її громадянами, урахування та цілеспрямоване формування громадської думки, стимулювання громадянської активності, підвищення авторитету та довіри до органів державної влади й управління.

Дослідження і продумане використання зарубіжного досвіду щодо управління зв'язками з громадськістю уможливить покращити процес формування іміджу вітчизняних організацій, забезпечити цілеспрямованість цього процесу і отримати результат у вигляді ефективного іміджу цих організацій. Для цього автором: наведені основні тенденції зарубіжного досвіду організацій щодо розвитку їх зв'язків з громадськістю; розкрито особливості зарубіжного досвіду управління іміджем організацій Європи з паралельним представленням індикаторів такого управління; обґрунтовано, що у відповідності до світового досвіду важливим у процесі управління зв'язками з громадськістю є питання кваліфікації кадрів.

Автором зазначено, що оскільки формування іміджу Державної екологічної інспекції в Тернопільській області є і надалі повинно бути цілеспрямованим, – вдосконалення інституційного забезпечення управління зв'язками з громадськістю в процесі формування цього іміджу, передусім, вимагає корекції інституційного супроводу організаційно-функціональної діяльності. Таку корекцію доцільно здійснити шляхом підготовки і реалізації «дорожньої карти» (траєкторії) управління екологічним розвитком

Тернопільського регіону в короткостроковій і середньостроковій перспективі (1-2 роки), дії і заходи в рамках формування якої запропоновано у роботі.

Напрямом вдосконалення інституційного забезпечення управління екологічним розвитком Тернопільського регіону має бути результативна робота органів місцевого самоврядування на засадах корпоративності. У контексті цього автором запропоновано елементи формування ідеології і практики корпоративності в місцевому самоврядуванні як суб'єкти вирішення екологічних проблем регіону.

Автором вказано на місцеві екологічні ініціативи, які повинні підтримувати Держекоінспекція в Тернопільській області, інші державні органи та органи місцевого самоврядування в рамках виконання функцій підвищення екологічної культури, посилення еколого-духовних традицій населення. Однією із них є створення системи інформаційних банків, запропонованих у роботі.

Існуючі проблеми інформаційно-аналітичного забезпечення здійснення екологічної політики в Тернопільській області дозволили автору зробити висновок, що для вдосконалення інформаційно-аналітичного супроводу проведення екологічної політики в регіоні потрібна спільна діяльність територіальних органів екологічного управління (в тому числі, Держекоінспекції в Тернопільській області) з громадським сектором і населенням, у рамках якої необхідно: залучати незалежні аналітичні центри з метою посилення інформаційно-аналітичного супроводу проведення екологічної політики в регіоні; зміцнювати зв'язки з громадськістю з постійно зростаючим акцентом на екологічній комунікації (приміром, через еколого орієнтовану рекламу) тощо.

Аналіз сучасних європейських тенденцій формування позитивного іміджу органів державної влади засвідчує, що ефективність такого іміджу визначається привабливістю органів державної влади як роботодавця. Для визначення того, наскільки Державна екологічна інспекція в Тернопільській області приваблива як працедавець, автором було складено анкету-питальник і проведено

опитування державних службовців щодо їх задоволеності роботою. Отримані в результаті анкетування відповіді показали самостійність державних службовців Держекоінспекції у Тернопільській області у роботі, бажання приймати рішення і брати на себе відповідальність, досягати результатів діяльності. Також ці результати дозволили констатувати достатньо високу ефективність іміджу цього територіального органу екологічного управління.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алимов О. Системна модернізація механізмів реалізації регіональної екологічної політики / О. Алимов, І. Драган // Економіка природокористування і охорони довкілля. К. : ДУ ІЕПСР НАН України, 2015. С. 54-62.
2. Андрієнко М.В., Шако В.С. Аналіз і адаптація кращих європейських практик щодо реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/19_2017/12.pdf
3. Андрієнко М.В., Шако В.С. Механізми реалізації державної екологічної політики на регіональному рівні. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/18_2017/11.pdf
4. Василевська Т.Е. Моральні аспекти діяльності державного службовця у контексті становлення громадянського суспільства / Т.Е.Василевська // Суспільні реформи та становлення громадянського суспільства в Україні. Київ, 2001. Т. 2. С.413-415.
5. Глущенко К. С. Сучасні механізми формування іміджу центральних органів виконавчої влади: теоретико-методологічний аналіз. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/14_2016/16.pdf
6. Екологічна модернізація в системі природно-техногенної та екологічної безпеки / [М.А. Хвесик, А.В. Степаненко, Г.О. Обиход та ін.]; за наук. ред. д.е.н., проф., акад. НААН України М.А. Хвесика. К.: Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2016. 455 с.
7. Екологічне управління: підручник / В.Я. Шевчук, Ю.М. Саталкін, Г.О. Білявський, та ін. К.: Либідь, 2004. 432 с.
8. Екологічний менеджмент. Н.М.Кривокульська. Тернопіль, ТНЕУ, 2013. 214с.
9. Іванова Т.В. Екологічна модернізація економіки регіону. URL: [er.nau.edu.ua › bitstream › NAU ›](http://er.nau.edu.ua/bitstream/NAU/)
10. Іванков Р.Ш. Оптимізація екологічного управління як чинник підвищення ефективності вирішення питань охорони довкілля / Р.Ш. Іванков // Інвестиції: практика та досвід. 2012. №10. С. 9-18.

- 11.Льків Н.В. Основні принципи здійснення державно-приватного партнерства в екологічній галузі. URL: [irbis-nbuv.gov.ua > cgi-bin > irbis_nbuv > cgiirbis_64 > nvlkau_2015_2_22](http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64?nvlkau_2015_2_22)
- 12.Інноваційно-інвестиційна і технологічна безпека трансформації регіональних економічних систем: монографія / М.А. Хвесик, А.В. Степаненко, Г.О. Обиход та ін. / за наук. ред. акад. НААН України М.А. Хвесика / Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України». К.: Науково-виробниче підприємство «Видавництво «Наукова думка» НАН України», 2013. 487 с.
- 13.Карташов Є.Г. Взаємодія органів влади, бізнесу та територіальних громад в системі публічного управління стійкістю регіональних еколого-економічних систем // Теорія та практика державного управління. 2014. Вип. 1. С. 109-114.
- 14.Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. акад. НАН України, д.т.н., проф., заслуженого діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. Вид. 2-ге, переробл. і доповн. К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку НАН України», 2016. 72 с.
- 15.Омаров А.Е. Шляхи вдосконалення політики екологічної безпеки в сучасних умовах. URL: http://kbuapa.kharkov.ua/e-book/tpdu/2019-2/doc/5/5_3.pdf
- 16.Пантелейчук І.В. Теоретико-методологічні засади формування позитивного іміджу органів державної влади. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Avtoreferat/f3b052e2-6dad-4b9f-a148-f60feee8d2de.pdf
- 17.Парадигма сталого розвитку. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Сталий_розвиток#.
- 18.Патока І.В. Економічні механізми формування місцевої екологічної політики та напрями її реалізації в умовах реформування владних повноважень в Україні. URL: http://www.economyandsociety.in.ua/journal/13_ukr/156.pdf
- 19.Переверзева А.В. Дослідження підходів до оцінки іміджу підприємства.

- Вісн. Донецького національного ун-ту економіки і торгівлі. 2011. №4 (52). 133-137 с.
20. Підсумковий документ конференції “Як досягти належного екологічного врядування?” (1-2 листоп. 2016, м. Київ). URL: https://mata-86.org/images/attachments/056/Summary_Conclusion_Draft_Last_UA.pdf.
21. Положення про Держекоінспекцію у Тернопільській області від 28 вересня 2017 року № 652. URL: http://ekoinspternopil.gov.ua/index.php?option=com_content
22. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 05.02.2015р. №157-VIII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80>
23. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> > ...
60. Про оцінку впливу на довкілля: Закон України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2059-19>
25. Регіональна доповідь про стан навколишнього природного середовища в Тернопільській області у 2018 році. URL: http://ecoternopil.gov.ua/images/Stan_dovkillya/dopov2018-st.pdf
26. Рук Мєндїсабаль Лїліана Миколаївна. Зв'язки з громадськістю як комунікативний аспект державного управління. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Avtoreferat/bda9651b-e774-4283-b029-be46cb7499c0.pdf
27. Сайт Управління екології та природних ресурсів Тернопільської обласної державної адміністрації. URL: ecoternopil.gov.ua
28. Сайт Державної екологічної інспекції у Тернопільській області. URL: <http://ekoinspternopil.gov.ua>
29. Сайт Міністерства екології та природних ресурсів України. URL: <https://menr.gov.ua/news/32130.html>
30. Семїгіна Т. Громадський контроль як механізм попередження порушень у сфері охорони здоров'я. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/1181/Semyhina_;jsessionid=E03F40C91998641F7EA36EC18DBC432F?sequence=1

31. Стратегія сталого розвитку України до 2030 року: проект 2017. URL: https://www.undp.org/content/dam/ukraine/docs/SDGreports/UNDP_Strategy_v06-optimized.pdf

32. Шкарупа О.В. Екологічна модернізація соціально-економічного розвитку регіону у світлі суспільних трансформацій: теоретико-методологічні засади. URL: http://mmi.fem.sumdu.edu.ua/sites/default/files/mmi2015_3_235_249.pdf